

گره حقوقی روزنامه جوان پذیرای مطالب جامعه حقوقی است. انتشار دیدگاه‌های حقوقی به منزله تأیید یا رد تمام محتوای آنها نیست.

حسین زندایی

یک متهم موظف به مطالعه کتاب «انسان کامل» شهید مطهری شد

مستشاران دادگاه تجدید نظر استان خراسان جنوبی در استای اعمال مجازات‌های جایگزین حسین یک فرد محکوم را به مطالعه کتاب انسان کامل شهید مطهری و حضور در کلاس‌های فنی و حرفه‌ای مکلف کردند.
مستشاران این دادگاه بنا بر شرایط این متهم از قبیل نداشتن سابقه کیفری، توبه و ابراز ندامت، جلب رضایت شسکات، همکاری خوب در مراحل تحقیق و داشتن مشکلات اقتصادی وی را به سه سال حبس تعلیقی محکوم کردند.

بر اساس این حکم متهم موظف به تهیه کتاب «انسان کامل» اثر استاد شهید مطهری بوده و باید ظرف یک‌سال اول تعلیق اقدام به مطالعه کتاب مذکور کند.

پس از تهیه و مطالعه کتاب باید هر شش ماه گزارش نحوه مطالعه و میزان آن و نتایج به عمل آمده و تهیه خلاصه‌ای از آن صرفاً با دستخط خود را انجام و مراتب را به واحد اجرای احکام کیفری مربوط تحویل دهد.

پس از پایان گزارش شش ماهه دوم زیر نظر معاونت فرهنگی دادگستری، امتحانی بر گزار خواهد شد و در صورت اخذ نمره قبولی (۱۸) تکلیف وی به پایان خواهد رسید و چنانچه موفق به اخذ نمره قبولی نگردد این تکالیف ادامه خواهد داشت تا مشارالیه موفق به اخذ نمره قبولی شود.

همچنین در ادامه این حکم آمده است: این متهم در فاصله دو ساله باقیمانده از مدت تعلیق مکلف است با مراجعه به سازمان فنی و حرفه‌ای محل سکونت خود در یکی از کلاس‌های آموزشی و مهارتی شرکت کرده و در یکی از حرفه‌های مورد علاقه خود اعم از خیاطی و... مهارت لازم را کسب کند و گواهی مربوطه را به واحد اجرای احکام کیفری تحویل دهد.

دانشگاهها

تعلق مهر به به یگ بز مجرم در قانون

مطابق ماده ۱۱۳۳ قانون مدنی، مرد می تواند زن خود را طلاق دهد، اما بر خصوص مهریه باید باین داشت که حقی است قانونی بر گردن مرد که باید در صورت مطالعه زن، ممکن است نکند.
حتی اگر زن ناشزه باشد، بدین معنی که از مرد (شوهر) تمکین نکند یا اینکه بیمار باشد یا حتی مرتکب جرمی شده باشد یا خیانت کند، ارتباطی به مهریه او ندارد و همه این موارد مطلقاً مانع دریافت واستحقاق زن نیست به مهریه نیست.

چه کسی مستحق دریافت نفقه می شود؟

طبق ماده ۱۱۹۷ قانون مدنی «کسی مستحق نفقه است که نادر بوده و نتواند به وسیله اشتغال به شغلی وسایل معیشت خود را فراهم سازد.»
در ادامه برای منفق علیه (کسی که قانوناً استحقاق اخذ نفقه را از دیگری دارد) دو شرط بر شمرده اند؛ یک: نادر باشد، یعنی فاقد باشد، آنچه را که برای زندگی فعلی خود احتیاج دارد.
دو: نتواند به وسیله اشتغال به کار وسیله معیشت خود را فراهم سازد.
همچنین نظر به اینکه عدم توانایی از اشتغال ممکن است در اثر کمی سن یا کبر سن یا بیماری یا نقص خلقت امثال آن باشد، در قانون مکلاهای مذکور مورد توجه قرار گرفته سن معین، لذا تشخیص امکان مادر است. ممکن است صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده است.

نحوه واگذاری توافقی حق حضانت فرزندان

با توجه به اینکه حضانت حق حق والدین است و هم تکلیف آنان و طبق ماده ۱۱۶۸ قانون مدنی هر یک از والدین می تواند، حق حضانت خود را با توافق به دیگری وا گذار کند و این قرار داد که نوعی عقد است وقت ماده ۱۰ قانون مدنی لازم‌الوقاه است، بنابراین با توجه به مقررات قانونی که اولویت حضانت با مادر است، ممکن است حضانت فرزندان اعم از دختر یا پسر تا هفت سال یا بعداز آن تا زمان رسیدن به سن رشد طبق توافق به عهده مادر گذاشته شود.

انتقال مال به دیگری

به قصد فرار از دین، حبس دارد

در صورتی که از بابت بدهی وام گیرنده، مبلغی را پرداخت نماید به همان میزان می توانید به وی مراجعه نمایید.
از طرفی دیگر مطابق ماده ۲۱۱ قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی، انتقال مال به دیگری به هر نحوه به وسیله مدیون با انگیزه فرار از ادای دین به نحوی که باقیمانده اموال پرداخت دیون کافی نباشد، موجب حبس تعزیری یا جزای نقدی درجه ۶ یا جزای نقدی معادل نصف محکومه به یا هر دو مجازات می شود و در صورتی که منتقل الیه با علم به موضوع اقدام کرده باشد، در حکم شریک جرم است.
دراین صورت عین مال و در صورت تلف یا انتقال، مثل یا قیمت آن از اموال انتقال گیرنده به عنوان جریمه اخذ و محکومه به از محل آن استیفا خواهد شد.

حقوق شهروندی

زن چه اموالی را به ارث می برد؟

زن به عنوان همسر متوفی مستحق یک چهارم یا یک هشتم از اموال مرد است.
حال اینکه چه مالی را می تواند به ارث ببرد بسیار مهم است، زیرا در مقدار سهم زن موثر است.
زوج در صورت فرزنددار بدون زوج، یک هشتم از عین اموال منقول (مثل ماشین، موتور و غیره) و یک هشتم از قیمت اموال غیر منقول (مثل خانه، باغ، معازیر و غیره) اعم از عرصه (زمین) و اعیان (ساختمان) ارث می برد.
در صورتی که زوج هیچ فرزندی نداشته باشد سهم زن یک چهارم از تمامی اموال است. پس لازم است بعد از مرگ شوهر ، علاوه بر اموال منقول که تقسیم می شود، اموال غیر منقول قیمت گذاری شده و یک چهارم یا یک هشتم از این قیمت به زن داده شود.
در مواقعی امکان دارد که ورثه دیگر متوفی از قیمت گذاری مال غیر منقول امتناع کنند.

ماده ۹۴۸ قانون مدنی این امکان را به زن داده است که حق خود را از عین اموال استیفا کند، پس وی می تواند در مرحله اول، ورثه را از طریق دادگاه اجبار به قیمت گذاری و دریافت سهم خود کند، در غیر این صورت و ادامه امتناع ورثه، بر اساس رویه قضایی موجود، زن می تواند سهم مشاع خود را از عین خود بزند و خاله ملک کند.
ملاحظه که بیان شده، شرط اصلی ارث برای بردن زن از همسرش وجود زوجیت دائمی بین آنهاست.
از مفهوم ماده ۹۴۰ قانون مدنی که قید زوجیت دائمی را ذکر کرده می توان چنین فهمید که در نکاح منقطع (متععه یا صیغه) هیچ ارثی برای زن وجود ندارد، اما اگر شوهر، زن خود را به صورت رجعی مطلقه کرده و در زمان عده فوت کند، زن از اموال شوهر ارث می برد ولی اگر فوت شوهر بعد از انقضای مدت عده بوده یا طلاق باین باشد (طلاقی که قبل از نزدیکی بوده یا طلاق زن یثا، سنه، طلع و مبرات) دیگر زن از مرد در صورت فوت، هیچ ارثی نمی برد.
ماده ۹۴۳ قانون مدنی این امر را نیز پوشش داده است. البته در ماده ۹۴۴ همین قانون آمده که اگر شوهر در حالی که به مرض مبتلاست زن را طلاق دهد و در ظرف یک سال از تاریخ طلاق به علت همان مرض بمیرد، زن از او ارث می برد حتی اگر طلاق به صورت بائن باشد، به شرط آنکه زن در طول این یک سال ازدواج نکرده باشد.

چهارشنبه ۱۸ ابهمن ۱۳۹۶ - ۲۰ جمادی‌اول ۱۴۳۹

حقوقی

سرویس اجتماعی ۰۹۸۴۴۸۸۴

روزنامه جوان

شماره ۶-۵۲۰

اعاده دادرسی یا دلالی کارچاق کن‌ها؟!‌

محدودیت اعمال ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری، موجب بروز مفسده‌هایی شده است

گزارش

نفیسه ابراهیم‌زاده‌انظام

مصطفی سفری ایلنا

اخیراً آیت‌الله صادق آملی لارنجانی، رئیس قوه قضائیه با تأیید وجود قضاات متخلف و فاسد به مردم وعده داد آسامی آنها را اعلام می کند.
به دنبال انتشار این خبر صدور بیش از ۴۱ کیفرخواست علیه قضاات متخلف به نقل از دادستان تهران نشان داد عزم قوه قضائیه برای برخورد با ناهنجاری‌ها و قانون شکنی‌ها در محاکم قضایی جدی است، اما این مسئله یک روی دیگر نیز دارد و آن صحت آرای صادر شده از سوی این قضاات یا قضاتی است که عمداً یا سهواً در فرآیند دادرسی و صدور رأی اخلاق اربچاد کرده‌اند.

اینجاست که لزوم اعاده دادرسی به ویژه در پرونده‌های حساس

بر اساس ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری «در صورتی که رئیس قوه قضائیه رأی قطعی صادره از هر یک از مراجع قضایی را خلاف شرع بین تشخیص دهد، با تجویز اعاده دادرسی، پرونده را به دیوان عالی کشور ارسال می کند تا در شعبی خاص که توسط رئیس قوه قضائیه برای این امر تخصصی می باید رسیدگی و رأی قطعی صادر نماید. شعب خاص مذکور منبیا بر خلاف شرع بین اعلام شده، رأی قطعی قبلی را نقض کرده و رسیدگی مجدد اعم از شکلی و ماهوی به عمل می آورند و رأی مقتضی صادر می نمایند.

تبصره ۱- آرای قطعی مراجع قضایی (اعم از حقوقی و کیفری) شامل احکام و قرارهای دیوان عالی کشور، سازمان قضایی نیروهای مسلح، دادگاه‌های تجدیدنظر و بدوی، دادسراها و شوراهای حل اختلاف هستند.
تبصره ۲- آرای شعب دیوان عالی کشور در باب تجویز اعاده دادرسی و نیز دستورهای موقت دادگاه‌ها، اگر توسط رئیس قوه قضائیه خلاف شرع بین تشخیص داده شود، مشمول احکام این ماده خواهد بود.
تبصره ۳- در صورتی که رئیس دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور، رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح یا رئیس کل دادگستری استان در انجام وظایف قانونی خود، رأی قطعی اعم از حقوقی یا کیفری را خلاف شرع بین تشخیص دهند، می توانند با ذکر مستندات از رئیس قوه قضائیه درخواست تجویز اعاده دادرسی نمایند. مفاد این تبصره فقط برای یکبار قابل اعمال است مگر اینکه خلاف شرع بین یا جهت دیگری باشد.

دستا اندازی از جنس کارچاق کن

اما اجرای این ماده قانونی شکل خاصی به خود گرفته است و مردم باید مسیر دشواری را برای دسترسی به امکانات ماده ۴۷۷ بیپیمایند، به طوری که تقریباً تمام مسیرهای منتهی به درخواست اعاده دادرسی و اعمال ماده مزبور با حضور کارشناسانی یا یک نه بزرگ و آماده گردانده شده است.

خبر

که با جان و آبروی مسلمان در ارتباط است صورت واضح تری به خود می گیرد. گنجاندن ماده ۴۷۷ در آیین دادرسی کیفری جدید مصوب سال ۹۲ از سوی قانونگذار کمک بزرگی در این زمینه است. این در حالی است که شرط تشخیص حدود شرعی احکام صادره از سوی شخص رئیس قوه قضائیه برای اعمال این ماده با توجه به حجم پرونده‌های قضایی، بهر مندی متقاضیان از فرصت بررسی مجدد پرونده‌ها ر اسلب کرده و در مقابل دست کارچاق کن‌ها و راه بلدان را برای اسودجویی از مردم بی اطلاع باز گذاشته است.

پسته شده و افرادی که حقتشان به هر دلیلی در فرآیند دادرسی تضعیف شده است برای اعمال ماده ۴۷۷ باید دست به دامن معجزه شوند. البته این سختی‌ها برای مردم عادی است و اگر نه تمام سختی‌ها در مسیر اجرای ماده ۴۷۷ در برابر شامورتی کارچاق کن‌ها و توصیه برخی افراد دارای بند پ تـوان مقابله ندارند. غلامرضا انصاری، معاون نظارت و ارزیابی دیوان عالی کشور این مسئله را اینطور برای قبلی در نقض کرده و رسیدگی مجدد اعم از شکلی و ماهوی به عمل می آورند و رأی مقتضی صادر می نمایند.

دلالی برگه و کالت برای تعیین حدود شرعی احکام

این مقام مسئول در دستگاه قضا در پاسخ به این سؤال که چرا دستست کارچاق کن‌ها برای ورود به فرآیند اعمال ماده ۴۷۷ باز است، اما مردم عادی با مشکل در این جهت مواجهند خاطر نشان می کند:ریاست قبلی قوه قضائیه به رؤسای کل اختیار داده بود و رؤسای کل هم در هر استانی یکی از معاونان خود را برای مراجعه افراد معترض اختصاص داده بودند، اما از آنجا که هر کسی که رأی صادره به ضررش باشد مراجعه می کند، مجبور شده بودند موانع اجرایی دیگری نیز در مسیر اجرا تعیین کنند.

به همت جمعی از فعالان حقوق بشر برگزار می شود

دادگاه مردمی برای مسلمانان میانمار

گرفته این دادگاه، متشکل از یک تیم دو نفره از کارشناسان مردمی برای مسلمانان میانمار برگزار خواهد شد.
این دادگاه متشکل از اساتید و دانشجویان حقوق دانشگاه‌های برت کشور و نیز وکلای دیگر از نقاط جهان است تا از این طریق فضای بین‌المللی را نسبت به ضرورت‌های برگزاری چنین دادگاهی آشنا سازند.
گفته می شود کارکرد حقوقی دادگاه مذکور بر این اساس است که یک کار حرفه‌ای حقوقی در چارچوب یک دادگاه مردمی انجام گیرد و مباحث حقوقی و بررسی و تحلیل ادله متعدد در محکومیت دولت میانمار در نقض فاحش حقوق بشر و در مقابل، ادله طرف متهم مورد بررسی از ارزیابی حقوق انجام گیرد.
به عبارتی، اتفاقات در دادگاه، کاملاً واقعی و رئال خواهد بود. این دادگاه، جرائم واقع شده در میانمار را با عنوان «جرائم علیه بشریت» بررسی خواهد کرد. که از قضا جامعه جهانی در قبال این موضوع رسیدگی قضایی شایسته‌ای انجام نمی دهد.

بر اساس

در اصفهان خواهرزاده یکی از نماینده‌های مجلس پول می گرفت و وعده صدور مجوزا اعمال ماده ۱۸ یا ۴۷۷ می‌داد، یعنی امضای دایمی بی‌خبر از همه جا دکانی برای این آقا شده بود

بگذارد درست نیست و پرونده‌ای از گردونه دادرسی خارج نمی‌شود. با همین نگاه رئیس قوه قضائیه جلوی کار را گرفت و به رؤسای کل اعلام کرد این‌ا پرونده‌ها را نگیرید. در این بین اگر قاضی اجرای احکام موقع اجرای حکم به موارد خلاف بین شرع برخورد کند به رئیس کل اعلام و رئیس کل هم به رئیس قوه قضائیه گزارش می‌کند و دستور بررسی مجدد می‌دهد.

مگر در دستورالعمل آیت‌الله شاهرودی آمده بود حتماً یک وکیل باید تأیید کند که رأی صادره خلاف بین شرع است و بر گه و کالت خود را در پرونده بگذارد. خود من شاهد بودم و کلاسیه دم در اتاق معاونت نظارت ایستاده بودند و به مراجعان اعلام می‌کردند ما آماده هستیم با یک مبلغ جزئی یک بر گه و کالت می‌شد و هر کسی در خواست داشت به معاون رئیس کل یا فردی که از جانب وی تعیین شده بود مراجعه می‌کرد و اینها مواردی که می‌آمد را بررسی می‌کردند و اگر تشخیص می‌دادند رأی صادره خلاف بین شرع است به نظر رئیس کل می‌رساندند و با امضای رئیس کل، همراه یک گزارش برای رئیس وقت قضائیه ارسال می‌شد. در آن زمان هم رئیس قوه قضائیه خودش تصمیم نمی‌گرفت و مراجعات را به معاونان خود ارجاع می‌داد و اگر آنها تشخیص می‌دادند که رأی خلاف بین شرع است نهایتاً به نظر رئیس قوه قضائیه می‌رساندند و ایشان هم مجوز رسیدگی را صادر می‌کرد. رأی نقض می‌شد و آرای کیفری برای رئیس قوه در بررسی و رسیدگی می‌کرد و اگر شعبه‌های که قبل رسیدگی شده بود بر مبنای قانون آیین دادرسی مدنی ارجاع می‌شد.

۵۰ هزار پرونده اعاده دادرسی
انصاری می‌افزاید: ما رئیس قوه قضائیه کنونی در ابتدای مسئولیت خود با ۵۰ هزار پرونده درخواست اعاده دادرسی مواجه شد که اعتقاد داشت تشخیص حفظ و نقض حدود شرعی در احکام و آرای محاکم به عهده خود اوست، از آنجا که امکان مطالعه این تعداد پرونده سنگین برای ایشان وجود نداشت از عدم وجود تکلیف قانونی برای رئیس قوه در بررسی و تأیید تمام درخواست‌ها استفاده کرد و مانند سایر نظام‌های حقوقی دنیا اعلام کرد اعتبار امر مختومه است و باید به آرای صادره و قطعی احترام گذاشت. وی بیان می‌کند: اگر سرنوشته پرونده‌ها مدام معلوم نباشد و هر کسی اعتراض

ادعای

احسان عباس زاده امیرآبادی*

ارزیابی نقادانه ضوابط حقوقی تفکیک انواع جمل

بسیاری از حقوقدانان، جمل را به دو قسم مادی و مفادی تفکیک کرده و برای تحقق هر یک، طرق و روش‌های مخصوصی را بر شمرده‌اند، اما غالباً قانونگذاران از این تفکیک بهره نکرفته و مجازات جمل را فارغ از مادی یا مفادی بودن آن تشریع کرده‌اند. با این وجود رویه قضایی چه در ایران و چه در کشورهای دیگر همچنان جرم جمل را از زاویه دید حقوقدانان نگر بسته و به این دو نوع جمل تصریح دارند. فقدان تعریفی واحد از اصطلاح جمل مفادی موجب شده تا حقوقدانان با بیان وجوه افتراق جمل مادی و مفادی، در کنار ارائه تعاریف پیشنه‌ای، ابهامات و نارسایی‌هایی تعریف را بر طرف سازند.

پاره‌ای از حقوقدانان، تفاوت در زمان ارتکاب را ملاک تفکیک جمل مادی و مفادی دانسته‌اند. به عقیده ایشان جمل مادی اختصاص به زمان پس از تنظیم سند یا نوشته دارد، در حالی که از ارتکاب جمل مفادی تنها در حین تنظیم و تحریر سند امکانپذیر است. قسمت نخست استدلال ایشان که ناظر به زمان ارتکاب جمل مادی است، قابل خدشه می‌باشد، زیرا جمل مادی به نحو اولی و کلی نیز در زمان تنظیم و تحریر سند واقع می‌گردد، بنابراین در مورد تعدی که تغییر حقیقت در حین تدوین سند رخ داده‌است، امر میان تحقق جمل مادی به نحو کلی و اولی و جمل مفادی مردد است و ترجیح یکی بر دیگری، در صورت نبودن سایر قرائن، رجحانی ندارد.

برخی حقوقدانان، این دو جرم را بر اساس «تفاوت در نحوه قلب حقیقت» از یکدیگر متمایز ساخته‌اند. به نظر ایشان جمل مادی به واسطه بر جا گذاشتن آثار و علائم ملموس و قابل رؤیت، حسب مورد، توسط افراد عادی یا خبره قابل تشخیص است، در حالی که جمل و تزویر معنوی فاقد آثار محسوس بوده و از طریق کارشناسی و با استفاده از ابزارهای علمی قابل تشخیص نیست.

تمسک به این ملاک نیز تفکیک این دو جرم را تسهیل نمی‌کند، زیرا در جمل مادی به نحو کلی و اولی صورت‌هایی قابل فرض است که فاقد آثار و علائم محسوس و قابل رؤیت است، مانند اینکه شخصی مهر دیگری را بدون اجازه صاحب آن در ذیل نوشته‌های تأیپ شده استعمال کند یا اینکه اثر انگشت کسی بدون اراده و رضایت وی در حل خواب و عدم هویشاری ذیل نوشته‌ای درج گردد.

ملاک دیگری که از سوی حقوقدانان ارائه شده است؛ تفکیک دو جرم جمل مادی و مفسادی به اعتبار موضوع آنهاست. به باور این دسته از حقوقدانان، لازمه تحقق جمل مفادی برخلاف حقیقت بودن اساس مطلب یا موضوع مندرج در سند است، در حالی که برای تحقق جمل مادی خلاف واقع بودن اساس موضوع یا مطلبی که مدعی اثبات حق یا نفی آن به ضرر دیگری ساخته می‌شود، ضروری نیست.

ارائه این ضابطه نیز گرهی از کار نمی‌گشاید و قابل تأمل به نظر می‌رسد، زیرا فرضی قابل تصورند که به رغم خلاف حقیقت نبودن اساس موضوع، مصداق جمل مفادی هستند. به عنوان مثال بر اه راه سردفتر به دلیل آگاهی از ماهیت رابطه حقوقی طرفین، ادعای آنان پیدا می‌شود، به طوری که من در اصفهان بودم که متوجه شدم خواهرزاده یکی از نماینده‌های مجلس پول می‌گسرد و وعده صدور مجوز اعمال ماده ۱۸ یا ۴۷۷ می‌دهد، یعنی امضای دایمی بی‌خبر از همه جا دکانی برای این آقا شده بود.

معاون نظارت دیوان عالی می‌گوید: البته در مراجع پرونده‌های جرایمی، مختومه و اجرای احکام اگر به رأی خلاف بین شرع برخورد کنیم آن را گزارش می‌کنیم. همچنین اگر از طریق نماینده مجلس و از طرف دبیر خانه قوه قضائیه برای ما فرستاده شده باشد دیگر ما تکلیف داریم که طبق دستور رئیس قوه اقدام کنیم و وارد بررسی می‌شویم. غیر از این ما پرونده‌ای نمی‌پذیریم. چهار شعبه ۱۳ و ۱۴ در تهران و ۲۲، ۲۳ در قم پرونده‌های مجوزدار از سوی رئیس قوه را رسیدگی می‌کنند.

انکار مجلس

از سوی دیگر محمدعلی پورمختار، عضو کمیسیون قضایی مجلس بار د هر گونه دخالت نمایندگان در فرآیند اعمال ماده ۴۷۷ و تکذیب بر گزار ی جلسه با رئیس قوه به به نظر رئیس قوه قضائیه می‌رساندند و ایشان هم مجوز رسیدگی را صادر می‌کرد. رأی نقض می‌شد و آرای کیفری برای رئیس قوه در بررسی و رسیدگی می‌کرد و اگر شعبه‌های که قبل رسیدگی شده بود بر مبنای قانون آیین دادرسی مدنی ارجاع می‌شد.

۵۰ هزار پرونده اعاده دادرسی
انصاری می‌افزاید: ما رئیس قوه قضائیه کنونی در ابتدای مسئولیت خود با ۵۰ هزار پرونده درخواست اعاده دادرسی مواجه شد که اعتقاد داشت تشخیص حفظ و نقض حدود شرعی در احکام و آرای محاکم به عهده خود اوست، از آنجا که امکان مطالعه این تعداد پرونده سنگین برای ایشان وجود نداشت از عدم وجود تکلیف قانونی برای رئیس قوه در بررسی و تأیید تمام درخواست‌ها استفاده کرد و مانند سایر نظام‌های حقوقی دنیا اعلام کرد اعتبار امر مختومه است و باید به آرای صادره و قطعی احترام گذاشت. وی بیان می‌کند: اگر سرنوشته پرونده‌ها مدام معلوم نباشد و هر کسی اعتراض

تفکیک انواع جمل

بسیاری از حقوقدانان، جمل را به دو قسم مادی و مفادی تفکیک کرده و برای تحقق هر یک، طرق و روش‌های مخصوصی را بر شمرده‌اند، اما غالباً قانونگذاران از این تفکیک بهره نکرفته و مجازات جمل را فارغ از مادی یا مفادی بودن آن تشریع کرده‌اند. با این وجود رویه قضایی چه در ایران و چه در کشورهای دیگر همچنان جرم جمل را از زاویه دید حقوقدانان نگر بسته و به این دو نوع جمل تصریح دارند. فقدان تعریفی واحد از اصطلاح جمل مفادی موجب شده تا حقوقدانان با بیان وجوه افتراق جمل مادی و مفادی، در کنار ارائه تعاریف پیشنه‌ای، ابهامات و نارسایی‌هایی تعریف را بر طرف سازند.

پاره‌ای از حقوقدانان، تفاوت در زمان ارتکاب را ملاک تفکیک جمل مادی و مفادی دانسته‌اند. به عقیده ایشان جمل مادی اختصاص به زمان پس از تنظیم سند یا نوشته دارد، در حالی که از ارتکاب جمل مفادی تنها در حین تنظیم و تحریر سند امکانپذیر است. قسمت نخست استدلال ایشان که ناظر به زمان ارتکاب جمل مادی است، قابل خدشه می‌باشد، زیرا جمل مادی به نحو کلی و اولی صورت‌هایی قابل فرض است که فاقد آثار و علائم محسوس و قابل رؤیت است، مانند اینکه شخصی مهر دیگری را بدون اجازه صاحب آن در ذیل نوشته‌های تأیپ شده استعمال کند یا اینکه اثر انگشت کسی بدون اراده و رضایت وی در حل خواب و عدم هویشاری ذیل نوشته‌ای درج گردد.

ملاک دیگری که از سوی حقوقدانان ارائه شده است؛ تفکیک دو جرم جمل مادی و مفسادی به اعتبار موضوع آنهاست. به باور این دسته از حقوقدانان، لازمه تحقق جمل مادی برخلاف حقیقت بودن اساس مطلب یا موضوع مندرج در سند است، در حالی که برای تحقق جمل مادی خلاف واقع بودن اساس موضوع یا مطلبی که مدعی اثبات حق یا نفی آن به ضرر دیگری ساخته می‌شود، ضروری نیست.

ارائه این ضابطه نیز گرهی از کار نمی‌گشاید و قابل تأمل به نظر می‌رسد، زیرا فرضی قابل تصورند که به رغم خلاف حقیقت نبودن اساس موضوع، مصداق جمل مادی هستند. به عنوان مثال بر اه راه سردفتر به دلیل آگاهی از ماهیت رابطه حقوقی طرفین، ادعای آنان پیدا می‌شود، به طوری که من در اصفهان بودم که متوجه شدم خواهرزاده یکی از نماینده‌های مجلس پول می‌گسرد و وعده صدور مجوز اعمال ماده ۱۸ یا ۴۷۷ می‌دهد، یعنی امضای دایمی بی‌خبر از همه جا دکانی برای این آقا شده بود.

معاون نظارت دیوان عالی می‌گوید: البته در مراجع پرونده‌های جرایمی، مختومه و اجرای احکام اگر به رأی خلاف بین شرع برخورد کنیم آن را گزارش می‌کنیم. همچنین اگر از طریق نماینده مجلس و از طرف دبیر خانه قوه قضائیه برای ما فرستاده شده باشد دیگر ما تکلیف داریم که طبق دستور رئیس قوه اقدام کنیم و وارد بررسی می‌شویم. غیر از این ما پرونده‌ای نمی‌پذیریم. چهار شعبه ۱۳ و ۱۴ در تهران و ۲۲، ۲۳ در قم پرونده‌های مجوزدار از سوی رئیس قوه را رسیدگی می‌کنند.

مگر در دستورالعمل آیت‌الله شاهرودی آمده بود حتماً یک وکیل باید تأیید کند که رأی صادره خلاف بین شرع است و بر گه و کالت خود را در پرونده بگذارد. خود من شاهد بودم و کلاسیه دم در اتاق معاونت نظارت ایستاده بودند و به مراجعان اعلام می‌کردند ما آماده هستیم با یک مبلغ جزئی یک بر گه و کالت می‌شد و هر کسی در خواست داشت به معاون رئیس کل یا فردی که از جانب وی تعیین شده بود مراجعه می‌کرد و اینها مواردی که می‌آمد را بررسی می‌کردند و اگر شعبه‌های که قبل رسیدگی می‌دادند رأی صادره به ضررش باشد مراجعه می‌کرد، مجبور شده بودند موانع اجرایی دیگری نیز در مسیر اجرا تعیین کنند.

دلالی نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

مگر در دستورالعمل آیت‌الله شاهرودی آمده بود حتماً یک وکیل باید تأیید کند که رأی صادره خلاف بین شرع است و بر گه و کالت خود را در پرونده بگذارد. خود من شاهد بودم و کلاسیه دم در اتاق معاونت نظارت ایستاده بودند و به مراجعان اعلام می‌کردند ما آماده هستیم با یک مبلغ جزئی یک بر گه و کالت می‌شد و هر کسی در خواست داشت به معاون رئیس کل یا فردی که از جانب وی تعیین شده بود مراجعه می‌کرد و اینها مواردی که می‌آمد را بررسی می‌کردند و اگر شعبه‌های که قبل رسیدگی می‌دادند رأی صادره به ضررش باشد مراجعه می‌کرد، مجبور شده بودند موانع اجرایی دیگری نیز در مسیر اجرا تعیین کنند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

مگر در دستورالعمل آیت‌الله شاهرودی آمده بود حتماً یک وکیل باید تأیید کند که رأی صادره خلاف بین شرع است و بر گه و کالت خود را در پرونده بگذارد. خود من شاهد بودم و کلاسیه دم در اتاق معاونت نظارت ایستاده بودند و به مراجعان اعلام می‌کردند ما آماده هستیم با یک مبلغ جزئی یک بر گه و کالت می‌شد و هر کسی در خواست داشت به معاون رئیس کل یا فردی که از جانب وی تعیین شده بود مراجعه می‌کرد و اینها مواردی که می‌آمد را بررسی می‌کردند و اگر شعبه‌های که قبل رسیدگی می‌دادند رأی صادره به ضررش باشد مراجعه می‌کرد، مجبور شده بودند موانع اجرایی دیگری نیز در مسیر اجرا تعیین کنند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

مگر در دستورالعمل آیت‌الله شاهرودی آمده بود حتماً یک وکیل باید تأیید کند که رأی صادره خلاف بین شرع است و بر گه و کالت خود را در پرونده بگذارد. خود من شاهد بودم و کلاسیه دم در اتاق معاونت نظارت ایستاده بودند و به مراجعان اعلام می‌کردند ما آماده هستیم با یک مبلغ جزئی یک بر گه و کالت می‌شد و هر کسی در خواست داشت به معاون رئیس کل یا فردی که از جانب وی تعیین شده بود مراجعه می‌کرد و اینها مواردی که می‌آمد را بررسی می‌کردند و اگر شعبه‌های که قبل رسیدگی می‌دادند رأی صادره به ضررش باشد مراجعه می‌کرد، مجبور شده بودند موانع اجرایی دیگری نیز در مسیر اجرا تعیین کنند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود ۹۵ درصد مراجعه‌کننده‌ها درخواست اعمال ماده ۱۸ داشتند که ما رد می‌کردیم ولی این فشار از سوی نمایندگان مجلس روی رؤسای کل بود و مراجعان با توصیه نامه‌های نمایندگان می‌آمدند. در نهایت نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند. در این بین نیز نمایندگان مجلس به ویژه اعضای کمیسیون قضایی جلسه‌ها ی رئیس قوه گذاشتند و مشکلات را مطرح کردند. آیت‌الله لارنجانی هم اجازه داد مواردی که از سوی نمایندگان ارجاع می‌شود مرجوع می‌آمدند.

دخالت نمایندگان مجلس در امر قضا
معاون دیوان عالی اظهار می‌کند: با این وجود همچنان حدود